चोपाइ- पछी यांथकी चालीया नाथ, लीधा सेवक पोते बे साथ।

ત્યાંથી આવ્યા કોઠારિયામાંઈ, રહે ભક્ત ત્યાં આણદિબાઇ ॥૧॥
તેના અંતરમાં સુખ અતિ, દેખે અખંડ પ્રભુની મૂરતિ ।
તોય અંતરમાં રહી તાણ, મળવા મૂરતિ પ્રકટ પ્રમાણ ॥૨॥
તેને સમજાવી સર્વે રીત, પછી યાં થકી ચાલ્યા અજીત ।
લીધો સેવક એકને સંગે, ચાલ્યા અલબેલો ઉછરંગે ॥૩॥
ત્યાંથી પધારીયા ગામ ભેલે, આપ્યાં વિપ્રને વસ્ત્ર છબીલે ।
દીધાં દૂધ પેંડા ફાંટ ભરી, પછી ત્યાં થકી ચાલીયા હરિ ॥૪॥
મળે વાટ માંહિ જે જે જન, તેને નાથ દિયે દરશન ।
ત્યાંથી ચાલિયા સુંદરશ્યામ, આવ્યા માળીએ પૂરણકામ ॥૫॥
તિયાં દિન રહ્યો ઘડી ચાર, કહે રાજ જાશું રણપાર ।
આવ્યા રણમધ્યે અવિનાશ, ત્યાંતો કહે લાગી ભૂખ પ્યાસ ॥૬॥
આવ્યો એક પુરુષ અકળ, તેણે જાચ્યું છે આવીને જળ ।
હતું પાસે પાણી પળી એક, તે પણ આપવું એવી છે ટેક ॥૭॥
પછી નાથ બોલ્યા એમ વાણી, આવો ઓરા પીવું હોય પાણી ।
પોતાની તો પીડાને ન જોઈ, હરિ વિના ન કહે બીજું કોઈ ॥૮॥
પોતાના તો પિડાતાતા પ્રાણ, તોય ન કરી નકારની વાણ ।
તિયાં મીઠાં થયાં સિંધુજળ, સુંદર સ્વાદુ નીર નિરમળ ॥૯॥
પિધાં પોતે ને પોતાને દાસ, પછી ત્યાંથી ચાલ્યા અવિનાશ ।
વાંસે રહ્યો સેવક એ સારું, ચાખ્યું જળ ત્યાં નિસર્યું ખારું ॥૧૦॥
એવી લીલા કરતા મોરાર, પછી આવિયા છે રણબાર ।
દિવ્યદેહે રામાનંદ સ્વામી, મળ્યા તેને ચાલ્યા શિશ નામી ॥૧૧॥
રહ્યા અરણ્યમાંહિ રાત્ય એવા, ચાલે વાટમાં ઉન્મત જેવા ।
પછી આવ્યું ત્યાં જળનું તાળ, નાયા દાસ ને પોતે દયાળ ॥૧૨॥
ત્યાંથી ચાલીયા પૂરણબ્રહ્મ, પડ્યો પોતાને બહુ પરિશ્રમ ।
પછી સેવકને કહે શ્યામ, ચાંપો કળતર પહોંચીએ ગામ ॥૧૩॥
પછી ત્યાંથી ચાલીયા દયાળ, આવ્યું અરણ્યમાં એક તાળ ।
તિયાં બેઠી હતી બેઉ નારી, થઈ સમાધિ જોઈ સુખકારી ॥૧૪॥

ત્યાંથી ચાલ્યા પોતે તતકાળ, વાટે જાતાં દિઠા બેઉ બાળ ।
પછી પરસ્પર બોલ્યા બાળ, આ જો ચાલ્યા જાય છે દયાળ ॥૧૫॥
પછી ત્યાં થકી આધુઈ આવ્યા, ઘણું જન તણે મન ભાવ્યા ।
દિન દોય પોતે તિયાં વશ્યા, સંગે દાસ તેને જોઈ હસ્યા ॥૧૬॥
હવે પરમહંસદશા ગ્રહો, શીદ દુઃખના દરિયામાં વહો ।
એમ કહી મુનિદશા દીધી, પોતે કચ્છ જાવા ઈચ્છા કીધી ॥૧૭॥
ચાલ્યા આધુઈથી અવિનાશ, કીધાં સુખી દરશને દાસ ।
પછી આવીયા ભુજનગર, જને નિરખ્યા શ્યામ સુંદર ॥૧૮॥
ઈયાં રહ્યા પોતે બહુ દિન, તિયાં તેડાવિયા મુનિજન ।
આવ્યા સંત તે સર્વે મળી, નવા પરમહંસની મંડળી ॥૧૯॥
ઘણે હેતે મળ્યા સામા જઈ, દીધાં દર્શન પ્રસન્ન થઈ ।
બહુ દિવસ રાખીયા પાસ, પછી એમ બોલ્યા અવિનાશ ॥૨૦॥
જેમ મોરે માન્યું તું વચન, તેવું જાણજયો બીજું આ જન ।
જેમ વચને થયા વૈરાગી, સુખસંપત્તિ સરવે ત્યાગી ॥૨૧॥
હવે વચને પાછા વળી જાઓ, ઘેર બેઠા હરિગુણ ગાઓ ।
ત્યારે સંત કહે સુણો શ્યામ, એવું કરવું નહિ હવે કામ ॥૨૨॥
પ્રથમ બેસારી હરિ કરીએ, હવે બેસારવા ન ખરીએ ।
સોંપી સુંદર સારો સુવાગ, તેનો કેમ કરાવો છો ત્યાગ ॥૨૩॥
પણ હશે અમમાં કચાઈ, એવું જાણ્યું તમે મનમાંઈ ।
નહિ તો એવું વચન ન દાખો, નિસર્યા કૂપમાં કેમ નાખો ॥૨૪॥
બેડી હેડ્ય ને બળે બંધાય, પડે કોટડી ભાગસીમાંય ।
છુટે તે પણ કોઈક દને, ન છુટાય જે બાંધ્યા ભવને ॥૨૫॥
તેમાંથી કાઢિયા ગ્રહિ હાથ, હવે શીદને નાખો છો નાથ ।
પછી બોલીયા છે ભગવંત, એમ સમજશો માં તમે સંત ॥૨૬॥
આજ કરવાં છે કૈક કાજ, નિશ્ચે માનો તમે મુનિરાજ ।
તમે પુરા છો પરમહંસ, નથી તમમાં જકતનો અંશ ॥૨૭॥
એમ સમઝાવિયા બહુવિધિ, પછી સર્વેને શીખજ દીધી ।

પોતે નાથ રહ્યા ભુજમાંય, નિત્યે આનંદ ઉત્સવ થાય ॥૨૮॥
જાય જમવા જનને ઘેર, કરી મનમોહનજી મેર ।
એક ભક્તજન જીવરામ, તેની માતાનું હરબાઈ નામ ॥૨૯॥
તેને પ્રેમમાંહિ ટેવ પડી, જમાડે બરફી પેંડા સુખડી ।
જો મનમાન્યું ન જમે જીવન, તો તજે સપ્તદિન લગી અન્ન ॥૩૦॥
એવું જોઈ હેત જનતણું, રહે ભુજનગરમાં ઘણું ।
એકએકથી અધિક અંગે, બહુ રાચીયાં હરિને રંગે ॥૩૧॥
ભાવ ભજનમાં સાવધાન, બીજી વાતને ન દિયે કાન ।
એવા જનને દર્શન દઈ, ચાલ્યા નાથ સાધુ સાથે લઈ ॥૩૨॥
ફરે કચ્છદેશમાં કૃપાળ, દિયે દર્શન સહુને દયાળ ।
પછી નાથ માંડવીએ આવ્યા, તિયાં સર્વે સંતને બોલાવ્યા ॥૩૩॥
આવ્યા મુનિજન સહુ મળી, નાથે તેડાવ્યા એવું સાંભળી ।
આવી ઉતર્યા તળાવ તટે, મુખે સ્વામિનારાયણ રટે ॥૩૪॥
કરે વાત વાલો ઘણીઘણી, ચડે ખરી ખુમારી તે તણી ।
વળી ત્યાગ વૈરાગ્ય બતાવે, કાચું પોચું પ્રભુને ન ભાવે ॥૩૫॥
જેમ જેમ વાત કરે નાથ, તેમ ધારી લીયે સહુ સાથ ।
વળી નિત્ય પ્રત્યે દર્શન થાય, તેની મસ્તિ અતિ મનમાંય ॥૩૬॥
દીધાં દર્શન તે બહુ દન, થયા જન સરવે મગન ।
પછી એમ બોલ્યા મહારાજ, તમે સાંભળો સહુ મુનિરાજ ॥૩૭॥
હવે જાઓ સંત સર્વે વૃંદ, કરો અમદાવાદમાં આનંદ ।
ઉતરજ્યો સહુ શહેર બાર, કરજ્યો કથા કીર્તન ઉચ્ચાર ॥૩૮॥
ભણો સચ્છાસ્ત્ર સંતને પાસે, રહેજ્યો સર્વે મળી ત્યાં ચોમાસે ।
થાશે જેતલપુરે જગન, ત્યાં જમશે ઘણા વિપ્રજન ॥૩૯॥
આવે તેડવા તો તમે જાજ્યો, નહિતો બેઠા હરિગુણ ગાજ્યો ।
એમ કહીને સંત ચલાવ્યા, પોતે શ્રીહરિ શહેરમાં આવ્યા ॥૪૦॥
સંત પોત્યા છે અમદાવાદ, થાય નિત્ય ત્યાં બ્રહ્મસંવાદ ।
એમ કરતાં વિત્યા કઈ દન, થયો જેતલપુરે જગન ॥૪૧॥

કરે ગોવિંદમુનિ મોરે થઈ, નામ નાનાભાઈનું તે લઈ ।
જમે બ્રાહ્મણ ન આવે પાર, થઈ રહ્યો છે જયજયકાર ॥૪૨॥
જમ્યા બ્રાહ્મણ ભાવ કરીને, સુંદર મોદક પેટ ભરીને ।
પછી પૂરો કરાવ્યો જગન, નરનારી કરે ધન્ય ધન્ય ॥૪૩॥
પામ્યા આશ્ચર્ય મનમોઝાર, થયો નિરવિઘન નિરધાર ।
એમ પૂરો થયો છે જગન, પોતે પધાર્યા નોતા જીવન ॥૪૪॥
પછી સંતને તિયાં તેડાવ્યા, સંત સહુ જેતલપુર આવ્યા ।
તે પણ જમ્યાતા જગનમાંયે, સ્વામી સહજાનંદની આજ્ઞાયે ॥૪૫॥

ઇતિ શ્રીમદેકાંતિકધ્યમપ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ શિષ્ય નિષ્કુળાનંદ મુનિવિરચિતે ભક્તચિંતામણિ મધ્યે શ્રીજીમહારાજે પ્રથમ યજ્ઞ કરાવ્યો એ નામે પંચાવનમું પ્રકરણમ્ ॥૫૫॥